

Prilog upoznavanju uzgojnih svojstava riba grabljivica

I. Mihajlović-Babuder

Ribe grabljivice sa gledišta proizvodnje

Ribe grabljivice imaju svoju određenu i važnu funkciju u ribnjacima kao i u mnogim prirodnim vodama. U ribnjacima za uzgoj šarana kao organizovanim ekonomijama, one predstavljaju jedan od faktora povećanja proizvodnje sa određene površine. Njihov je zadatak da konsumiraju tzv. riblji korov, koji kao nepoželjan treba da se istrebi iz ribnjaka. Poznato je da i pored stavljanja normalno gustih rešetaka na dovodne uređaje, ipak izvesna količina sitnog mlađa od raznih vrsta riba uđe u ribnjake. Ribe grabežljivice prerade taj manje vredni riblji materijal u visoko kvalitetan proizvod, a pored toga stvaranju šaranu, kao glavnoj uzgojnoj ribi, bolje uslove prehrane likvidacijom konkurenata u ishrani.

U prirodnim vodama te ribe imaju također veoma važnu ulogu regulatora proizvodnje kako u pogledu kvaliteta tako i kvantiteta te proizvodnje. Veći deo proizvodnje naših voda predstavlja masa tzv. belih riba; one zapravo čine osnovu te proizvodnje. Kao prvi korak intenziviranja proizvodnje svake ciprinidne vode jeste pravilno regulisanje te osnovne ihtiomase. Tu počinje posao ribogojca da pravilnom primenom svih mera vodi ka optimalnom iskorištenju postojećih zaliha prirodne hrane u vodi. Jedno od moćnih oruđa koje on tu ima u rukama jeste pravilno usmeravanje populacije kvalitetnih vrsta grabežljivih riba, koje kao preradiivači pomenutih vrsta riba nesamo da daju kvalitetniji tj. ekonomski vredniji proizvod, nego stvaraju bolje mogućnosti za bržu smenu generacija i time veću proizvodnju te masovne riblje baze u određenoj vodi. Jasno je da tu bivaju konsumirane i ekonomski vredne vrste riba, ali se dobrim gazdovanjem kroz određene zaštitne mere i nasadivanjem mlađa tih vrsta riba, može njihova populacija pravilno regulisati.

Osnovne problematike ispitivanja riba grabljivica

Zadaci službe za unapređenje proizvodnje diktiraju potrebu da se što bliže upoznaju uzgojna svojstva svih grabežljivih vrsta riba u našim vodama. Suština problema sastoji se u izboru onih grabežljivih vrsta riba, koje treba forsirati u pojedinim vodama, te u uzgojnim merama koje pri tome treba primeniti. Stanica za unapređenje ribarstva NR Srbije nastoji, da u okviru prilično opsežne problematike, koju treba da obuhvati u svome radu, pstepeno prouči najvažnije pitanje iz tog područja, da bi svoje delovanje na tom sektoru mogla pravilno usmeravati.

Rezultati provedenih opita

U proljeće 1957. godine Uprava ribnjačarstva »Ečka« stavila nam je na raspoloženje nekoliko zimovnjačkih bazena za oglede sa ribama grabljivicama.

Svrha opita je bila ispitati koja od grabežljivih riba pogodnih za uzgoj u ribnjacima poseduje bolja uzgojna svojstva tj. koja bolje iskoristi postojeću zalihu hrane, odnosno pod istim uslovima ishrane daje bolji proizvodni efekat, sastojeći se u većem težinskom prirastu. Pošto nije bilo dovoljno bazena na raspolaganju, opit je raspodeljen u dve faze. U prvoj fazi trebalo je ispitati, koja od grabežljivih vrsta riba daje bolje rezultate

pod slabim, odnosno nedostatnim uslovima prehrane, a u drugoj fazi, koja od tih riba bolje napreduje tj. bolje iskoristi hranu pod uslovima normalne prehrane. U 1957. godini izvršena je prva faza toga opita. Za opit je upotrebljena sledeća riba: jednogodišnji som — *Silurus glanis L.* i jednogodišnji smuđ — *Lucioperca lucioperca L.* Te ribe se kod nas najviše uzgajaju u ribnjacima.

Nasadna težina riba iznosila je kod smuđa 150—180 gr., a kod soma 170—230 gr.

Nasadivanje je provedeno na sledeći način:

Opitni bazen	Smuđ komada	Som komada
1	100	100
2	100	100
3	150	—
4	—	150
5	150	—
6	—	150

Kako se iz postavljenog opita vidi uporedo su se posmatrale obe vrste riba zajednički u istim bazenima pod potpuno jednakim uslovima i zatim odvojeno svaka vrsta riba za sebe. Radi sigurnijih rezultata isto- vetni opit je proveden dvostruko.

Opit je trajao od 16. aprila do 3. septembra 1957. g. Riba je prihranjivana minimalnom količinom hrane, koja se sastojala od sitnih belih riba, te je prema tome živela u nepovoljnim uslovima za normalni razvitak.

Prirast riba pod navedenim okolnostima bio je sledeći:

U bazenima gde su uzgajani som i smuđ zajedno:

smuđ — prosečni prirast	161,5 gr
som — prosečni prirast	19 gr

U bazenima gde su navedene ribe uzgajane zasebno:

smuđ — prosečni prirast	140 gr
som — prosečni prirast	77 gr

Navedeni rezultati su veoma interesantni sa gledišta uzgojnih kvaliteta tih dveju riba. Kako je iz gornjih podataka vidljivo, smuđ je u bazenima, gde je živeo zajedno sa somom, prevazišao u prirastu soma. Pored registrirane razlike u težinskom prirastu, već u samom vanjskom izgledu riba odmah se moglo uočiti, da je kondicija smuđa bila sasvim dobra sa normalnim naslagama mesa, dok kod soma to nije bio slučaj, naročito u bazenima gde je živeo zajedno sa smuđem. Iz toga proizlazi, da je smuđ nesamo bolje iskoristio ubačenu hranu, nego da je verovatno iskoristio i onu zalihu prirodne hrane, koja se razvila u bazenu, kao i onu koja je unesena sa doticajem sveže vode. U drugoj fazi opita, koji treba da se provedu pod uslovima optimalne prehrane, dobiće se potpunija slika o uzgojnim svojstvima tih riba. Nakon toga moći će se doneti zaključci, koju od pomenutih riba je svrsishodnije forsirati za gajenje u našim ribnjacima. Istotako opit će se proširiti i na štuku.

ZAKLJUČCI

1. Pod potpuno istim oskudnim uslovima prehrane ribe som i smuđ reagirali su na specifičan način;

2. Smuđ se pokazao mnogo aktivnijim u poteri za ubačenim ribama i konsumirao veću količinu te hrane nego som, što pokazuju rezultati prirasta u bazenima, gde su te dve vrste riba živele zajednički pod potpuno istim uslovima;

3. Pored aktivnijeg hvatanja ubačene hrane, smuđ je svestrano iskoristio i postojeću prirodnu hranu u bazenima, dok to som nije uspeo ili samo delimično. To proizlazi iz rezultata prirasta u bazenima gde su te dve ribe živele odvojeno. Som je tu pokazao nešto veći prirast nego u zajedničkim bazenima, ali je ipak zaostao za smuđem, jer verovatno nije bio u stanju da nađe onu hranu, koju je smuđ konsumirao;

4. Opšti zaključci o uzgojnim svojstvima ispitanih riba moći će se doneti nakon provedbe druge faze opita pod uslovima optimalne ishrane. Međutim, na osnovu iznesenih ispitivanja proizlazi da ukoliko u određenim ribnjacima postoje slabiji uslovi ishrane za ribe grabljivice, prioritet u uzgojnom smislu treba dati smuđu.

A CONTRIBUTION TO THE KNOWLEDGE OF GROWING PROPERTIES OF FISH OF PREY

by I. Mihaljević

SUMMARY

In fishpond »Ečka« experiments with respect to the growing properties of fish of prey — sheath-fish (*Silurus glanis* L.) and perch (*Lucioperca lucioperca* L.)

were carried out. In the first stage of these experiments the growth rate was examined under poor feeding conditions. The results of the experiments are shown in the Tables. From the results of these experiments the following conclusions may be brought:

1. Under the same poor feeding conditions sheath-fish and perch have reacted specifically.

2. Perch has been more active in catching fish, let into the fish-pond, and has consumed more food than sheath-fish. This was shown by the growth rate in fishponds in which these two species of fish were kept together under perfectly same conditions.

3. Besides the fact that perch as more active in catching fish, let into the fishponds, perch was consuming the existing natural food in fishponds and sheath-fish was not so thrifty or this was the case only partially. This was shown by the results of the growth rate in fishponds where these species of fish were kept separated. In separated fishponds the growth rate in sheath-fish was somewhat better but lower than in perch which is probably due to the fact that sheath-fish was not so successful in finding food which was consumed by perch.

4. General conclusions with respect to the growing properties of the examined fish may be brought only after the second stage of the experiment under the optimal feeding conditions. However, following the results of the aforementioned experiments it is obvious that, inasmuch as the existing conditions for feeding of fish of prey in ponds are poor, the priority — as much as the growth rate is concerned — should be given to perch.

RIBOLOVNI CENTAR APATIN

TELEFON BROJ: 25 — ADRESA ZA BRZOJAVE: RIBARSTVO — APATIN

Tekući račun kod Narodne banke filijala SOMBOR broj 310 - T - 888

Najveća ribolovna organizacija slatkovodnog ribarstva Jugoslavije.
Vrši preradu i prodaju na veliko i na malo — Svježe i slane ribe —
Ribljeg ulja za industriju kože — Ljuske od riječne školjke za fabrikaciju dugmadi — Riblje brašno — Školjkino brašno i t. d. i t. d.

ZA CIJENE I OSTALE INFORMACIJE OBRATITE SE NA:

RIBOLOVNI CENTAR APATIN